

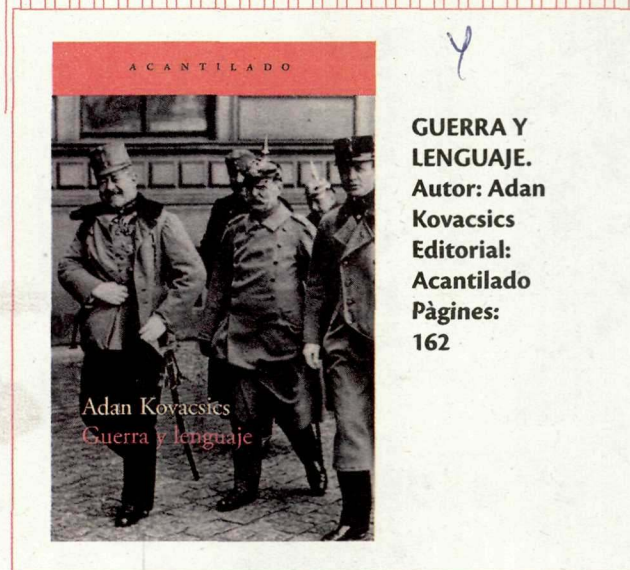
La tria d'Andreu Loncà

GUERRA I LENGUATGE

L'arrencada de *Los crímenes de Oxford* és sensacional: s'hi veu una trinxera de la Primera Guerra Mundial. Uns soldats arrenquen a córrer per atacar la posició enemiga. Al mig del combat, a camp obert, hi ha un paio escrivint, concentrat. Res ni ningú pot aturar-lo. Aquell home és Ludwig Wittgenstein, autor del *Tractatus logico-philosophicus* que escriu epigramàticament sobre el que es pot dir i el que no. Adan Kovacsics és un traductor i assagista que ha escrit un llibre que tracta d'un tema afí: què es pot dir amb el llenguatge? Quin ús se'n va fer durant la Primera Guerra Mundial? *Guerra y lenguaje*, publicat per Acantilado, consta de quatre treballs, el nucli dels quals és aquesta anàlisi molt subtil de com a Viena, durant la

primera gran guerra, va produir-se el fenomen de l'apropiament per part del periodisme de la literatura. L'autor cita Karl Kraus, que separa els dos usos essencials del llenguatge: aquell ús que el considera com a mitjà i aquell que el considera com a fi.

Podria simplificar i afirmaria que Karl Kraus constata que el llenguatge esdevé propaganda al servei dels nous motius bèl·lics. I no seria fals, però Kovacsics va més enllà. Ho argumenta. Constata una caiguda, una crisi profunda que arrenca de llavors. De Viena i de la gran primera conflagració mundial. El lector sospita que aquesta caiguda arriba fins ara mateix, fins a la guerra de l'Iraq. I, és clar, es constata la distància entre l'assaig i l'article com a gèneres. Hi ha articulistes bons però res no pot suplantar l'assaig per a expressar els matisos. La tesi és que el llenguatge periodístic, si no es vigila, esdevé una eina eficaç per a la guerra. Quan el llenguatge només és instrument, mer mitjà,

pura eina al servei dels Estats Majors, llavors és un estímul potentíssim per a la guerra. Això s'inicià a Viena a la Primera Guerra Mundial. Adam Kovaski ho desgrana narrant com els escriptors de llavors rebien les notícies heroiques en brut, les accions que podien ser susceptibles de ser retocades i enaltides, els esbossos triats per l'Estat Major de l'exèrcit perquè els escriptors n'escrivissin la llegenda. Hi ha serioses objeccions històriques sobre el valor emancipador del periodisme. Més aviat hi surten a col·lació actituds i exemples que fan posar els pèls de punta. El llenguatge usat només com a mitjà pot esdevenir letal.

Creu

Hi ha creus als cementiris de poble que tenen formes estranyes. Algunes allarguen els braços amb extensions, d'altres presenten recargolaments i volutes que neguen la geometria del símbol, tan bàsica. Són com creus que no volen ser-ho. Peces úniques, desafien la mort i l'oblit.

Enllustrador

És un ofici que, encara que sembli mentida, ha superat l'equador del mil·lenni. No passa pas pels seus millors moments, però encara hi ha gent que es dedica a netejar, al mig del carrer, les sabates del proïsme. L'enllustrador seu en un tamboret humil, massa baix pel que les lleis de l'ergonomia demanarien. Però ja se sap: la postura submissa és una de les condicions bàsiques del tracte.

Roda

Algun dia, un estudiós haurà d'explicar-nos què fan tantes rodes abandonades als marges dels camps i dels prats. És un misteri al qual encara ningú no ha trobat cap explicació plausible.

Sirena

Ulisses es va fer lligar per la seva tripulació per poder escoltar els cants de les sirenes. A les obres del futur parlament andorrà, si escoltes la sirena i t'aboques al mirador, el més probable és que un tros de duríssim granit barrinat faci que et penedeixis de no fer cas dels senyals.

Petita enciclopèdia casolana

per Albert Villaró

Tocino

El tocino ja és mort. A punt per ser pelat. La mort és trista, i el ritual de la matança no té pietat. Però té la seva dimensió estètica, és com un art efímer que, un parell d'hores més tard, serà tot bulls, pernils i botifarres.

CONTRASTOS. A Alpicat conviuen les formes de vida tradicionals dels pobles amb el ritme de ciutat que porten els nous veïns.

ALPICAT

poble, jardí...

Els últims vint anys, molts pobles de prop de Lleida han vist augmentar vertiginosament el nombre d'habitants. S'hi han obert nous carrers i noves avingudes on s'han construït centenars de cases adossades. **S'han multiplicat els serveis, les zones verdes i les infraestructures. També s'ha incrementat, però, la vida associativa.** A Alpícat, per exemple, hi ha fins i tot en projecte un nou pla d'ordenació urbanística que preveu doblar, en pocs anys, la població actual. Molts es pregunten, però, si aquests pobles ja són o van camí de convertir-se en pobles dormitori.

o dormitori?

TEXT: LLORENÇ CAPDEVILA FOTOS: GONZALO PÉREZ

2 1 d'abril del 1991. A la sala d'actes de l'ajuntament d'Alpicat es presentava un llibre llargament esperat: *Alpicat: recull històric*, de l'aleshores joveníssim historiador local Fabià Corretgé i Blasi. Mai, abans, cap estudiós s'havia encarat de forma monogràfica amb la història del poble i, per tant, l'esdeveniment mereixia totes les atencions institucionals i populars.

Però aquell dia el poble estava commogut també per un altre motiu. Durant la matinada, i sense avisar, una de les gelades més cruels que es recorden va fer estralls en les plantacions de fruiters de la zona. Els termòmetres havien baixat, aquella nit, dels quatre graus sota zero durant molta estona. A finals d'abril la major part del fruit ja està format i el desastre, doncs, va ser absolut.

Aquell dia, per tant, van coincidir dos fets que, sense tindre cap relació, poden simbolitzar la frontera entre l'abans i el després de l'explosió demogràfica i urbanística que, els últims vint anys, han fet d'Alpicat un poble molt diferent del que havia estat.

Casualitat o no, *Alpicat: recull històric* apareixia en aquell moment crucial. Havien calgut

segles per arribar als poc més de dos mil habitants –la major part pagesos– que hi havia aleshores, i en canvi en menys d'un parell de dècades aquell nombre s'havia de doblar de llarg. Al mateix temps, la xifra de pagesos, víctimes aquell dia d'una de tantes inclemències, ha quedat amb el temps reduïda a la meitat. És com si Corretgé hagués endevinat que a partir d'aleshores –finals dels anys vuitanta i principis dels noranta– al poble li tocava d'experimentar un canvi transcendental que havia de transformar-lo de cap a peus i, conscient d'això, s'hagués proposat aixecar acta d'un món que desapareixia, colgat sota l'asfalt, el ciment i les zones enjardinades. I és com si el clima, erigint-se en oracle dels nous temps, hagués predit als propietaris del terme que el que convenia ja no era plantar fruita dolça, sinó cases adossades.

Han passat disset anys, des d'aleshores, i algunes coses no han canviat: les gelades, com les pedregades i els preus baixos, continuen sacsejant el camp un any darrere l'altre... i els pagesos –que ara tot just representen un 15% de la població, lluny del 50% de fa vint anys– se'n continuen lamentant. D'altres coses, per

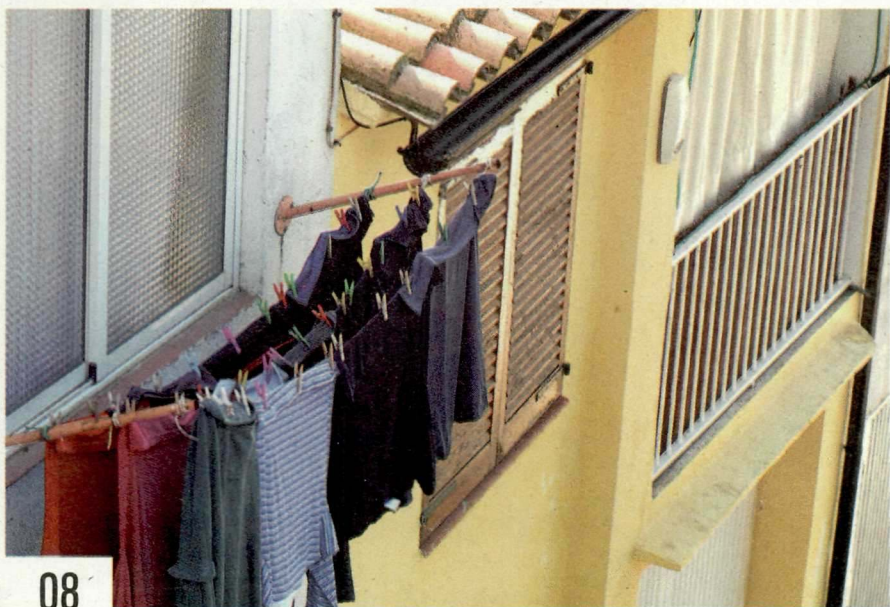
CASES CLÒNIQUES. Les noves urbanitzacions d'Alpicat les formen cases idèntiques entre si. Val a dir, però, que aquestes zones residencials inspiren una confortable sensació de benestar.

contra, han canviat de manera radical. I una de les que més ho ha fet és la fesomia física i humana del poble: els carrers i la gent.

LA TRANSFORMACIÓ

Els pobles dels nostres padrins, els dels nostres pares i, fins i tot, els de la nostra infantesa, poca cosa tenen a veure amb l'aspecte que presenten actualment. I amb això ningú no diu que aquells microcosmos de carrers sense asfaltar, de xiquets campant lliurement, de vells asseguts sobre pedrissos amb un caliquenyo als llavis, fossin millors... Però és innegable que en el cas d'alguns pobles de l'extraradi lleidatà (Alpicat, Torrefarrera, Rosselló, Alcarràs, Artesa...), el canvi ha anat més enllà: afecta la demografia, la fesomia social i l'estructura urbana de tal manera que es pot pensar que s'ha vist alterada la mateixa condició rural, amb tot el que això implica pel que fa a costums, convivència o, fins i tot, identitat.

Moltes de les pèrdues i desaparicions, com ja hem insinuat, no tenen res a veure amb l'esclatant florida demogràfica dels últims anys, sinó amb el progrés i amb la modernitat, que han esborrat del mapa (també allà on la po-

blació i el creixement urbà s'han mantingut estables) personatges i situacions que per a molts han passat a formar part de l'escenografia nostàlgica d'un passat irrecuperable: veïns prenent la fresca, matalassers trucant la llana, esmolets recuperant el tall dels ganivets, gossos plens de paparrus... Tot això, doncs, ja és història a tot arreu.

Encara hi ha, en canvi, nuclis rurals on, per exemple, l'arribada d'un foraster es motiu d'anàlisi i especulacions al banc del "sinofós" que hi ha a totes les places dels pobles petits (on els més vells presumeixen del que farien "si no fos" per tot allò que els ho impedeix); pobles on tothom es coneix, i no pas pel nom del document d'identitat, sinó pel nom de casa; on els xiquets de vuit o deu anys, en colletes no supervisades per cap mirada adulta, empaiten gossos i toquen el timbre de les cases just abans de sortir corrent...

Aquest, però, ja no és el cas, per exemple, d'Alpicat. De bancs del "sinofós" n'hi ha més d'una dotzena i els vells que hi seuen, molts cops, ni tan sols es coneixen entre ells: un ha nascut al poble, un altre hi ha vingut perquè el fill s'hi ha comprat una casa unifamiliar i el tercer s'està en una de les residències geriàtri-

ques del municipi. L'ús dels noms de casa, naturalment, s'ha reduït fins al més pur residu testimonial, i bona prova n'és el fet que algunes cases n'han començat a deixar constància escrita a la façana. Qualsevol sociolingüista sap que allò que l'oralitat manté viu no cal pas posar-ho per escrit. I no parlem, és clar, de la possibilitat que la canalla empaiti gossos pels carrers...

Alpicat sempre havia estat un poble que vivia d'explotar la terra. I es pot dir que, en certa manera, encara ho és.

Avui, quaranta o cinquanta anys més tard de la gran expansió de la fruita dolça, una part del camp alpicatí ha experimentat una nova i insòlita transformació: s'han plantat cases allà on fa pocs anys hi havia bancals de pomeres i de perers, i on antigament hi havia hagut blat, vinya i oliveres.

Com a conseqüència, els pagesos que n'eren propietaris han obtingut l'última –i més lucre-

tiva– de les collites. Alguns antics pagesos passen amb cotxes gairebé tan grans i luxosos com els dels constructors i promotors que han edificat a les seues terres. Molts trossos, d'altra banda, han deixat de conrear-se, perquè no s'ha produït un relleu generacional en el conreu de la terra o, senzillament, perquè es troben a l'espera de ser urbanitzats...

La transformació, però, no acaba aquí. No tot són cases, i prou. Si els avantpassats dels alpicatins aixequessin el cap no se'n podrien avenir, de com ha canviat, en molts sentits, el poble.

En pocs anys han aparegut places noves i se n'han refet de velles. El parc del Graó forma una immensa i bella zona verda que és l'enveja dels visitants i un dels tresors més apreciats pels qui se n'hi van a viure a prop.

S'han bastit infraestructures importants i valuoses: escoles noves, menjador escolar, llar d'infants municipal, nous equipaments al ce-

Mig segle després de l'expansió de la fruita dolça, s'han plantat cases on fa pocs anys hi havia pereres

mentiri, pavelló poliesportiu, rocòdrom, centre d'atenció primària, llar de jubilats, piscines municipals, tanatori, emissora de ràdio, centre telemàtic, llar d'infants, sala polivalent, una biblioteca que organitza gran quantitat d'actes culturals...

La vida associativa s'ha adaptat als nous temps, i les entitats (sovint esperonades per l'ajuntament) s'han multiplicat. És cert que han desaparegut associacions importants i histò-

mitat de Lleida i la facilitat amb què tots els alpicatins, nous i antics, agafen el cotxe per anar al Carrefour del passeig de Ronda).

A més, apareix tres cops l'any una revista gratuïta, hi ha tallers ocupacionals, existeix una pàgina web de l'ajuntament, s'hi representa de tant en tant teatre de primera línia, s'hi realitza anualment una fira d'abast nacional sobre temes de jardineria i una Jornada Internacional de la Pera, es fa la festa del Llibre Gegant amb

prés de la guerra de Successió) es tirés endavant la construcció de la que encara avui és la infraestructura arquitectònicament més ambiciosa: l'església. Cada cosa, doncs, al seu temps.

SOTA L'ASFALT

La creu de tot plegat és, naturalment, allò que es perd. Ningú no diu que fos millor que l'actual, però és innegable que hi havia un poble que ja no existeix.

Si Jesús Moncada, en els seus magnífics relats i en les seues monumentals novel·les, fa reviure una Mequinensa engolida per les aigües del pantà de Riba-roja, algú podria evocar i mitificar també el passat d'un poble submergit en un mar de carrers on s'arreglaren centenars de cases unifamiliars, sepultat sota una muntanya d'asfalt i ciment, desdibuixat per la geografia humana multisectorial i multicultural que avui l'habita, despersonalitzat per la influència i la proximitat de la ciutat d'on provenen la major part dels nouvinguts i per la dinàmica urbana de la qual sembla cada vegada més absorbit... Sense haver de caure en la nostàlgia, tan estèril com absurda, se'n podrien explicar mil i una històries, inspirades en

EL POBLE VELL.
A pocs metres de les adossades hi ha un "altre" Alpicat on encara es poden veure tractors. No fa gaire, era un poble pagès.

Com la Mequinensa de Moncada, el vell Alpicat s'ha submergit en un mar de carrers de cases adossades

riques, com l'agrupació de sardanistes o el grup cultural Taciplà, i és cert que d'altres, com la societat recreativa La Unió, han estat assimilades per la corporació municipal. Ara, però, hi ha club de bàsquet, club de tennis, grup de cant coral, associació cultural de dones, l'ONG Alpicat Solidari, penya blaugrana, centre excursionista, club de bitlles, d'hoquei, de vòlei, d'escacs... i, atenció: associació de comerciants! (tota una proesa si tenim en compte la proxi-

la col·laboració de dibuixants de primer ordre, existeix un himne dedicat al poble i un agermanament amb la població italiana de Dolceacqua... I hi ha en projecte, per exemple, un futur museu de propietat municipal.

És tot això una conseqüència del meteòric creixement demogràfic? Hem de suposar que, si més no en part, sí... No és casualitat que, per exemple, en la primera de les embranzides demogràfiques de la història (al segle XVIII, des-

REPTES DE FUTUR

L'Alpicat del segle XXI s'enfronta, com els altres pobles que han crescut d'una forma semblant, a una sèrie de reptes ineludibles, i un dels principals té a veure amb la seua fesomia demogràfica actual: cal integrar la població nouvinguda, que majoritàriament procedeix de la mateixa comarca. Cal vetllar per mantindre viu l'esperit del poble i aconseguir que els nous habitants se sentin membres de la comunitat que els acull, n'utilitzin els serveis i les infraestructures, participin en la vida social i cultural, en la vida política, en les associacions... No és una comesa fàcil, perquè no oblidem que la meitat de la població total hi és des de fa encara no deu anys, i que Lleida (on fins ara vivien i on encara treballen gairebé tots els nouvinguts) és a deu minuts en cotxe.

Si això no s'aconsegueix, si l'únic que fan els que vénen a viure al poble és anar unflant el padró municipal, Alpicat, com els altres pobles, està condemnat a convertir-se en allò que a tothom fa una certa basarda: un poble dormitori amb poca cosa més que idíl·liques cases adossades, sense identitat o, en tot cas, absorbit per la dinàmica de la capital amb la qual, de fet, sempre ha mantingut una estreta relació.

els fets reals d'aquell món desaparegut. I, amb talent, es podria crear un univers literari de proporcions mítiques.

Aquell seria un món on el pregoner –que també fa d'agutzil, d'enterrador i del que convingui– toca la trompeta i anuncia l'hora de reunió de la comunitat de regants; on per Setmana Santa no toquen les campanes i els escolans anuncien la missa fent sonar les matraques pels carrers del poble; on al cafè s'organitzen partides de cartes que duren fins que surt el sol, o més i tot; on l'aparició de dos sales de ball: l'una, vinculada als associats de La Unió, i l'altra dels qui es mantenen fidels a la societat recreativa nascuda el 1918 i constituïda també

en sindicat agrícola, l'Íntima, donen lloc a picabaralles ben peculiars; on a les barberies s'arregla el poble i el barber, tip dels qui només hi van a passar la conversa, ha de penjar un cartell sobre la porta on diu "No entreu si no hi teniu feina"; on el POUM intenta collectivitzar les terres a l'inici de la Guerra Civil; on un alcohòlic inofensiu explica, a qui el vulgui escoltar, la seua experiència amb la Divisió Azul; on un pobre benaventurat, en un moment d'ofusció esquizofrènica, talla el cap d'una veïna i el porta a l'església a l'hora que les dones passen el rosari...

Serien les històries, doncs, d'un poble desaparegut.

L'ALPICATINA NÚMERO 5.000

Però la realitat és la que és i Alpicat –no és cap secret– ha crescut sobretot a partir de la migració propera, aquella que té l'origen, molt sovint, a la mateixa comarca.

De fet, si busquem en la història sabrem que el naixement del poble (com el de bona part dels pobles de la zona) ja es va produir en unes circumstàncies semblants, al llarg del segle XIII, amb l'arribada de famílies procedents majoritàriament de l'extraradi lleidatà. Després d'alguns alts i baixos demogràfics, condicionats per guerres, pestes i males collites, s'arribava a finals del segle XIX a un miler d'alpicatins. Al llarg del segle XX, i per causes que deuen ser comunes a la major part de nuclis de població de l'horta de Lleida –el progrés, la immigració–, el poble va continuar creixent. A principis dels anys noranta –just després de l'escissió de Gimènells i Pla de la Font– hi havia uns 2.500 empadronats... I a partir d'aquí (afavorit per unes ambicioses Normes Subsidiàries engegades pel primer ajuntament democràtic i revisades l'any 1991) es produeix l'augment més vertiginós: l'agost del 2004 era notícia el naixement de l'alpicatina número 5.000!

Dit d'una altra manera: van fer falta vuit se-

La població ocupada en el sector serveis supera el 50% i tots, sense excepció, exerceixen a la capital

gles per arribar als dos milers i mig d'habitants, i amb prou feines quinze anys per doblar aquesta xifra. I la perspectiva no és pas d'aturar-se aquí...

Tot plegat és encara massa recent perquè hi hagi estudis contrastats que analitzin les causes d'aquesta crescuda, però se'n poden aventurar, sense córrer el risc de caure en l'especulació lleugera, un parell: la proximitat de Lleida i la qualitat de vida que ofereix el poble.

Com apunta Julio Valdunciel en el seu llibre *La forma urbana dels nuclis menors de la regió de Lleida* (IEI, 2001), "la vila d'Alpicat assisteix a canvis d'una magnitud sense precedents en la seua estructura econòmica i social, que la vinculen directament a dinàmiques urbanes generades per la ciutat de Lleida".

POBLE DORMITORI?

Centenars de parelles i famílies lleidatanes han

triat Alpicat per fer-se el niu perquè hi trobaven habitatges un pèl més econòmics i, sobretot, perquè buscaven un entorn privilegiat on viure i procrear: carrers tranquils, places enjardinades, àmplies zones verdes i els serveis imprescindibles a l'abast... Tot plegat, a un cop de pedra de la capital, on la majoria hi treballen. Avui, a Alpicat, a part dels qui hi han viscut tota la vida i dels qui s'hi han desplaçat per motius de feina (que són molt pocs), hi tenen casa metges, escriptors, músics, ninotaires, gent de teatre, pintors, professors universitaris... en una proporció inimaginable fa només una vintena d'anys... La població ocupada en el sector serveis supera de llarg el 50% i tots, sense excepció, exerceixen a la capital... Fins i tot hi ha viscut algun regidor de la Paeria lleidatana i algun antic president de la UE Lleida.

Aquesta nova fesomia demogràfica ha propiciat, per exemple, que la principal aven-

tura infantil dels alpicatins (pujar al tossal de la Corona) sigui ara una dolça passejada apta per a tots els públics, amb escales i tot en l'últim tram; o bé que un altre indret per on els xiquets corrien i s'enfangaven, la serra del Pardal, hagi desaparegut, i just en aquell lloc hi hagi ara un carrer sembrat de cases clòniques a una banda, i un nombre indeterminat de gegantines grues metàl·liques (element decoratiu indestruïble de l'*skyline* alpicatí dels últims anys) en l'altra.

El desembre del 2004, Marcel·lí Borrell (director teatral i crític de cine, que viu al poble des de principis dels 90) va publicar un inspirat article a la revista *El Nou Pinetell* que acabava amb la següent afirmació: "Alpicat s'ha fet gran. Però seria una badada (...) que el gegant es quedés (...) amb corsecat asfalt especulatiu. O altrament dit, immensa urbanització d'urbanitzacions unides per un avorriment comú: els roncs d'un dormitori gran".

Que el poble continuï creixent és ara mateix inevitable i, potser, bo i necessari per moltes raons. La història ho jutjarà. Però, sigui com sigui, dels alpicatins –nous i vells– depèn que se'n conservi l'esperit... despert.

EN OBRES. Les grues formen part de l'"skyline" alpicatí. Malgrat la crisi de la construcció, no es paren de bastir noves promocions d'habitatges unifamiliars a totes les zones de creixement.

Entrevista a Fabià Corretgé

Historiador

"EM PREOCUPA EL RITME DE CREIXEMENT DEL POBLE"

Fabià Corretgé i Blasi és llicenciat en història contemporània. És autor d'*Alpicat: recull històric* (1991) i de *Raimat, 85 anys de futur* (1914-1999) (2000). Juntament amb Anna Gilart, ha publicat la *Història gràfica d'Alpicat* (1995) i la pàgina web de recuperació de la memòria històrica "Morts de la Guerra Civil al cementiri d'Alpicat" (2006). És també coautor del llibre *Repressió econòmica i franquisme: Lactuació del Tribunal de Responsabilitats Polítiques a la província de Lleida* (1997). Algunes de les seues últimes investigacions les ha publicat a la revista alpicatina *El Nou Pinetell*.

Què van suposar les Normes Subsidiàries de Planejament Urbanístic de 1981?

Alpicat va ser dels primers pobles de la zona a ordenar el creixement urbanístic. El fet que hi hagués una tradició d'urbanitzacions va afavorir-ho. Des dels anys 70 molta gent de Lleida es feia un xalet al terme municipal d'Alpicat. L'alcalde d'aleshores, que a més era constructor, va tindre la intuïció empresarial i prou visió de futur per engegar un pla urbanístic pioner.

Que s'ordenés el territori va fer el poble atractiu als constructors, que van tendir a fer cases adossades més o menys assequibles. Els pobles del voltant, en certa manera, han anat a remolc.

Com valora els canvis que s'han produït al poble des d'aleshores?

Per posar un exemple, abans, a l'estiu, el carrer de Lleida era ple de vida: gent, tractors, temporers amunt i avall... Tota la família participava en la collita i es notava en l'ambient del poble. Això ha desaparegut. Molts pagesos s'han jubilat, altres han optimitzat la maquinària... Hi ha menys pagesos i els que hi ha són més professionals. Això mostra la desaparició d'un poble pagès i l'aparició d'un nou poble amb una identitat... diferent, potser encara per definir.

I els altres pobles?

A Torrefarrera i Rosselló passa alguna cosa semblant, amb la diferència dels polígons (assignatura pendent del nostre poble). Amb Alcarràs i Almacelles, en canvi, hi ha alguna diferència; tenen termes més grans, amb més indústria, més immigració que hi ha anat a

treballar i, sobretot, tenen una estructura agrària diferent, una tradició de grans propietats, amb ramaderia... Alpicat no és un poble de grans propietaris. Té un terme petit i fragmentat, i això ha afavorit les especulacions i els interessos dels inversionistes.

Què en pensa, doncs, de la dinàmica de creixement?

Que el poble creixi és positiu. El problema és el ritme de creixement. El nou Pla d'Ordenació Urbanístic Municipal (POUM) preveu gairebé triplicar la població i la superfície urbanitzable actuals en deu anys. Si ara ja tenim problemes per integrar tothom, què passarà quan la població rondi els 15.000 habitants? Amb el nou POUM, a més, el poble quedarà descentrat. No creixerà al voltant del centre urbà, sinó cap a Lleida. El centre quedarà desplaçat i pot perdre la seua funció cohesionadora i de serveis.

Caldrà veure també si el creixement acabarà sent sostenible. El dia que s'alenteixi la construcció es deixaran d'ingressar molts diners. Qui les mantindrà, aleshores, les noves infraestructures? A més, als joves del poble que volen fer-s'hi una casa cada cop els demanen més diners, per un terreny, i els és més difícil portar-ho a terme.

D'altra banda, el creixement ha comportat l'aparició de magnífics equipaments. El pavelló rendeix al màxim, el parc del Graó és l'enveja de tothom, el CAP té un horari molt ampli, l'escola i la llar d'infants s'han ampliat

de forma esplèndida, la sala La Unió funciona bé, el nou servei d'autobusos ha ampliat la freqüència d'horaris...

S'hauria de facilitar i promoure l'aparició d'empreses (si es vol, petites) que donessin feina. No tot ha de ser fer cases i prou. Ara, com que no hi ha feina al poble, tothom ha d'anar a treballar fora. A les hores punta la carretera de Lleida és quasi intransitable. Què passarà si s'arriba als 15.000 habitants i tots treballen fora?

Quines han estat les causes?

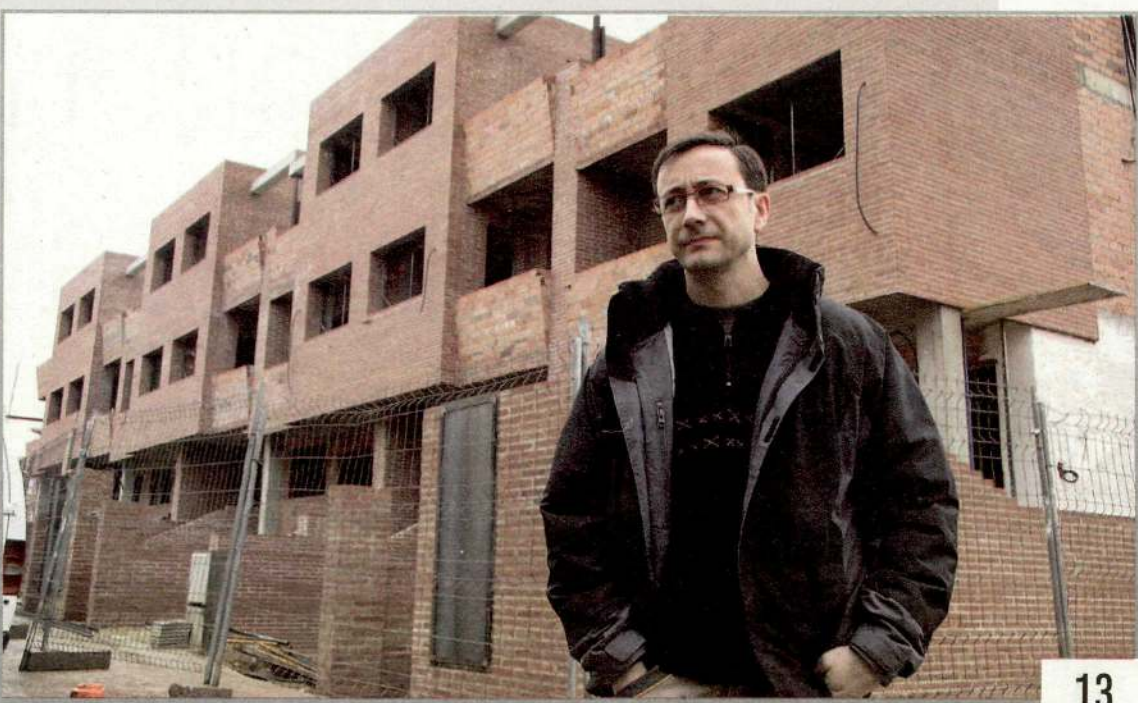
Hi ha una base objectiva: les Normes Subsidiàries del 1981, els preus més baixos en relació amb Lleida, l'època de bonança econòmica, certa tradició d'urbanitzacions, les bones comunicacions... Però hi ha també altres causes menys objectives: la tranquil·litat, el paisatge... la casa i el jardinet.

A qui li pot interessar que es creixi tant i tan de pressa?

D'una o altra forma tothom en surt beneficiat. La venda de terrenys ha estat i és molt lucrativa. Es fan ofertes que no es poden rebutjar. Des del punt de vista de l'ajuntament només pot ser positiu: els propietaris estan contents i els ingressos municipals i del comerç augmenten. Dir que aquesta dinàmica pot acabar convertint Alpicat en un poble dormitori, sense identitat, és predicar en el desert... i és normal. Passa a tot arreu.

I els nouvinguts... puguen a Alpicat només a dormir?

Hi ha de tot. Alguns participen força de la vida cultural, esportiva i econòmica del poble; sobretot, aquells qui tenen canalla, en les activitats adreçades als infants i joves... Molta gent, en canvi (i malauradament), creu que continua vivint a Lleida, com si s'haguessin desplaçat a un barri de la mateixa ciutat.

ITMAR FABREGAT